

Nr 180

Av herrar Hamrin i Jönköping och Nyberg, om vidgat anonymitetsskydd.

(Lika lydande med motion nr 245 i Första kammaren)

Enligt reglerna i 3 kap. tryckfrihetsförordningen åtnjuter författare till tryckt skrift anonymitet. Samma skydd tillkommer också den som utan att vara författare lämnar meddelande för offentliggörande i tryckt skrift. Anonymitetsskyddet verkar självfallet endast för den händelse vederbörande själv vill åberopa sig därpå.

Skyddet har fått den utformningen att det i 3 kap. 1 § andra stycket anges, att boktryckare, förläggare eller annan, som har att taga befattning med skrifs tryckning eller tryckt skrifs utgivning, ej må mot författarens vilja uppenbara vem författaren är, med mindre sådan skyldighet är i lag föreskriven. Med det sista undantaget förstås framför allt vittnesplikten och plikten för part att under sanningsförsäkran avge utsaga. Som vittne är sålunda t. ex. redaktör skyldig att röja sin sagesman. Stadgandet om förbud att uppenbara författare eller källa är i 3 kap. 5 § sanktionerad av en straffbestämmelse. Den som mot författares eller meddelares vilja anger vederbörandes namn eller eljest obehörigen röjer dennes identitet ådömes böter.

Ifrågavarande bestämmelser är bristfälliga så till vida som något skydd icke finnes i alla de fall då andra än boktryckare, förläggare eller annan, som tagit befattning med skrifs tryckning eller utgivning, känner till vederbörandes identitet. Det finns många olika vägar på vilka författares och meddelares identitet kan komma till utomståendes kännedom. Efterforskande av identiteten hos dessa är för närvarande tillåtligt för envar. Om anonymitetsskyddet verkligen skall få den betydelse, som grundlagstiftaren har avsett, bör reglerna i tryckfrihetsförordningen kompletteras så, att det blir med straff belagt att över huvud efterforska meddelares identitet.

På grund av det anförda får vi föreslå,

att riksdagen för grundlagsenlig behandling antager en ny 6 § att införas i 3 kap. tryckfrihetsförordningen av följande lydelse:

§ 6.

Ej må i de fall, då enligt vad ovan sägs författare, utgivare eller meddelare åtnjuta anonymitet, dennes namn efterforskas. Bryter någon häremot vare straffet böter, lägst fentio och högst femhundra kronor.

Stockholm den 23 januari 1964

Yngve Hamrin

i Jönköping

Olaus Nyberg